

WYDZIAŁ NAUK POLITYCZNYCH I DZIENNIKARSTWA
UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA

ISSN 1899-6256

NR 17/2023

**YEARBOOK
OF EUROPEAN INTEGRATION**

POZNAŃ

RADA NAUKOWA / SCIENTIFIC BOARD

Przewodniczący / Chairman: prof. dr hab. Zbigniew Czachór

Członkowie / Members: prof. Peter Čajka, prof. Erhard Crome, prof. Wojciech Forsysiński, prof. Jochen Franke, prof. Lutz Kleinwächter, prof. dr hab. Bogdan Koszel, prof. Raimund Krämer, prof. dr hab. Roman Kuźniar, prof. dr hab. Andrzej Mania, prof. dr hab. Andrzej Podraza, prof. Karolina Pomorska, dr Clara Portela, prof. Peter Terem, prof. dr hab. Tadeusz Wallas, prof. Richard Whitman, prof. dr hab. Konstanty A. Wojtaszczyk, prof. dr hab. Ryszard Zięba, dr Elda Zotaj

KOLEGIUM REDAKCYJNE / EDITORIAL BOARD

Redaktor naczelny / Editor-in-Chief: prof. UAM dr hab. Beata Przybylska-Maszner

Zastępca redaktora naczelnego / Vice-Editor: prof. UAM dr hab. Adam Barabas

Sekretarz redakcji / Assistant Editor: dr hab. Agnieszka Bielawska

Członkowie / Members: prof. UAM dr hab. Jarosław Jańczak, prof. UAM dr hab. Marcin Piechocki, dr Joanna Skrzypczyńska, prof. UAM dr hab. Tomasz R. Szymczyński

Redaktorzy tematyczni / Thematic Editors:

Prawo i instytucje: prof. dr hab. Janusz Józef Węc,

Gospodarka: prof. dr hab. Maciej Walkowski,

Polityka zagraniczna, bezpieczeństwa i obrony: prof. dr hab. Donat Mierzejewski,

Spółeczeństwo i kultura: prof. dr hab. Anna Wolff-Powęska,

Myśl polityczna: prof. UKW dr hab. Paweł Malendowicz

Redaktorzy językowi / Language Editors:

dr Agnieszka Mielczarek (język polski), Marcel Bethan (język niemiecki),

dr Malcolm Czopinski (język angielski)

Promocja: mgr Maciej Skrzypek

PRESSto: mgr Aleksandra Adamiszyn-Kontek

Adres redakcji: Wydział Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, ul. Uniwersytetu Poznańskiego 5, 61-614 Poznań, tel./fax 61 829 21 06; 61 829 22 08
e-mail: rie@amu.edu.pl lub beata.przybylska-maszner@amu.edu.pl
strona internetowa czasopisma: <http://www.rie.amu.edu.pl>

Redakcja nie zwraca materiałów oraz zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji tekstów.

Wymogi dla autorów dotyczące nadsyłanych materiałów: <http://www.rie.amu.edu.pl>.

Wersja pierwotna czasopisma jest elektroniczna.

„Rocznik Integracji Europejskiej” jest czasopismem indeksowanym na listach: *ERIH Plus*, *DOAJ*, *Index Copernicus Journals Master List*. Autorzy wyrażają zgodę na umieszczenie pełnych wersji artykułów publikowanych na łamach czasopisma na platformie *PRESSto*, w repozytorium *AMUR* oraz w bazie referencyjnej *CEEOL*, *CEJSH* i *BazHum*, *PBN Pol-Index*, *EBSCO*, *World Cat*.

Czasopismo „Rocznik Integracji Europejskiej” otrzymało dofinansowanie ze środków Ministerstwa Edukacji i Nauki w ramach programu „Rozwój czasopism naukowych” na podstawie umowy nr RCN/SP/0137/2021/1. Realizacja projektu obejmuje lata 2022 i 2023.

Elektroniczny system zgłaszania artykułów

Informujemy, że Redakcja Rocznika Integracji Europejskiej korzysta z tradycyjnego i elektronicznego systemu zgłaszania manuskryptów. Autorów zachęcamy do zgłaszania artykułów tradycyjnie drogą mailową lub za pośrednictwem platformy *PRESSto*: <https://pressto.amu.edu.pl/index.php/rie>

Licencja CC BY 4.0

Teksty opublikowane na łamach czasopisma „Rocznik Integracji Europejskiej” i udostępniane w formacie PDF objęte są licencją CC BY 4.0 (Creative Commons – Uznanie autorstwa). Kopiowanie i rozpowszechnianie dozwolone jest pod warunkiem uznania autorstwa.

Wydawca / Publisher: Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM, ul. Uniwersytetu Poznańskiego 5, 61-614 Poznań, <http://www.wnpid.amu.edu.pl/>

ISSN 1899-6256

Skład komputerowy – „MRS”, 60-408 Poznań, ul. P. Zołotowa 23, tel. 605087690

Druk i oprawa – PERFEKT – Gaul i wspólnicy sp.j., ul. Skórzewska 63, 60-185 Skórzewo

Spis treści

ROZPRAWY I ARTYKUŁY

WIESŁAW BOKAJŁO	
Jeana Monneta metody integracji Europejczyków prowadzące do przekształcenia w Stany Zjednoczone Europy	7
PAWEŁ J. BORKOWSKI	
Francuska Europa, Europa Macrona – progresywna polityzacja projektu integracyjnego	37
BOGDAN KOSZEL	
<i>Nouvel èlan?</i> European context of Germany-France relations under President Emmanuel Macron (2017–2021)	57
ANDRZEJ PODRAZA	
Polska debata o modelu integracji w ramach Unii Europejskiej w latach 2015–2022. Spór pomiędzy Prawem i Sprawiedliwością a Platformą Obywatelską	75
BOŻENA GIERAT-BIEROŃ	
Cultural Diplomacy as a Tool of the External Relations Between the UE and the USA	95
RYSZARD ZIĘBA	
Implikacje polityki rozszerzania NATO	113
JÓZEF M. FISZER	
Agresja Rosji na Ukrainę i perspektywy jej akcesji do struktur euroatlantyckich	127
ŁUKASZ DONAJ, IVAN US, SVITLANA RADZIYEVSKA	
Grain issue in relations between Ukraine and the EU	143
PAWEŁ MALENDOWICZ, AGNIESZKA PAZDERSKA	
Internet jako przestrzeń „popularyzacji” idei „dezintegracji” Unii Europejskiej. Analiza przekazu radykalnych grup i ruchów politycznych	153
REMIGIUSZ ROSICKI	
Energy transition in the European Union – institutional and legal factors	167
TOMASZ MERING	
Polityka przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu UE w latach 2019–2023	183
PATRYK CHMIELARZ	
Analiza bezpieczeństwa energetycznego Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie dostaw gazu ziemnego w latach 2015–2021 w powiązaniu z działaniami politycznymi oraz prawnymi	197
TOMASZ MARCINKOWSKI	
Dylematy kryzysowe Unii Europejskiej: pandemia i zielony ład	207
EWA ŁAŻNIEWSKA, DARIUSZ TROJSZCZAK, KHRYSTYNA PRYTULA	
Migracje z Ukrainy do państw członkowskich UE w latach 2014–2023	221
KLAUDIA GOŁĘBIEWSKA	
<i>Alternative für Deutschland</i> : rhetoric against migrants as a threat to democracy in Germany	243

PETER IRABOR	
Response of the European Union on Return Directive and Readmission Agreements (RDRAs) on Nigerian Irregular Migrants	257
JOANNA SKRZYPCZYŃSKA	
Reforma instrumentów ochrony rynku UE i jej wpływ na politykę antydumpingową UE wobec Chin	283
IWETTA ANDRUSZKIEWICZ, NATALIA STRZEMKOWSKA	
The principle of equality and non-discrimination in EU sources of law, and the situation of women in Afghanistan	295
ZBIGNIEW CZACHÓR, ARKADIUSZ JAN SÓJKA	
European Space Programme for the Arctic	313
KAMIL LATOS	
Wzmacnianie bezpieczeństwa strefy Schengen: problematyka wielkoskalowych systemów informacyjnych w polityce bezpieczeństwa Unii Europejskiej	325
ARTUR NIEDŹWIECKI	
Włoskie organizacje mafijne jako niepaństwowi aktorzy polityczni	347
DEBIUTY NAUKOWE	
MICHAŁ REKOWSKI	
Conceptualizing European Strategic Autonomy	363
ILONA POSELIUZHNA	
Towards the Politicization of Artificial Intelligence in the EU? External Influences and Internal Dynamics	379
MARHARYTA BLYZNIUK	
Pozablockowość w polityce bezpieczeństwa Ukrainy – zapomniana koncepcja?	393
OCENY I OMÓWIENIA	
Józef M. Fiszer, Adrian Chojan (red.), <i>Stany Zjednoczone słabnącym hegemonem? Przejawy, przyczyny i skutki dla świata w XXI wieku</i> (JADWIGA KIWERSKA)	407
Marta Witkowska, Radosław Potorski, Danuta Kabat-Rudnicka, Karolina Boiret, <i>Dylematy systemowe Unii Europejskiej u zarania trzeciej dekady XXI w.</i> (AGNIESZKA BIELAWSKA)	410
Jaroslav Ušiak, Dávid Kollár (red.), <i>Security Forum 2022. Conference Proceedings From the 15th Annual International Scientific Conference, February 9th, 2022</i> (PAWEŁ MALENDOWICZ)	413
Piotr Idczak, Ida Musiałkowska, <i>Financial engineering in sustainable funding of urban development in the EU. Reflections on the JESSICA Initiative</i> (EWA MAŁUSZYŃSKA)	416
Autorzy tekstów	419
Instrukcje dla autorów	427
Lista recenzentów zewnętrznych czasopisma „Rocznik Integracji Europejskiej” w roku 2022	430

Table of Contents

ESSAYS AND PAPERS

WIESŁAW BOKAJŁO	
Jean Monnet's methods of integrating Europeans leading to a United States of Europe	7
PAWEŁ J. BORKOWSKI	
French Europe, Macron's Europe – the progressive politicisation of the integration project	37
BOGDAN KOSZEL	
<i>Nouvel èlan?</i> Europejski kontekst stosunków niemiecko-francuskich w okresie rządów prezydenta Emmanuela Macrona (2017–2021)	57
ANDRZEJ PODRAZA	
Polish debate on the model of integration within the European Union in 2015–2022. Dispute between Law and Justice and the Civic Platform	75
BOŻENA GIERAT-BIEROŃ	
Dyplomacja kulturalna jako narzędzie relacji zewnętrznych między UE a USA	95
RYSZARD ZIĘBA	
Implications of NATO enlargement policy	113
JÓZEF M. FISZER	
Russia's aggression against Ukraine and the prospects for its accession to the Euro-Atlantic structures	127
ŁUKASZ DONAJ, IVAN US, SVITLANA RADZIYEVSKA	
Eksport zboża a stosunki między Ukrainą a UE	143
PAWEŁ MALENDOWICZ, AGNIESZKA PAZDERSKA	
The Internet as a space for “popularization” of the idea of “disintegration” of the European Union. An analysis of the message of radical political groups and movements	153
REMIGIUSZ ROSICKI	
Czynniki instytucjonalno-prawne transformacji energetycznej w Unii Europejskiej	167
TOMASZ MERING	
EU energy poverty policy 2019–2023	183
PATRYK CHMIELARZ	
Analysis of the energy security of the Republic of Poland in the field of natural gas supplies in 2015–2021 in connection with political and legal activities	197
TOMASZ MARCINKOWSKI	
Crisis dilemmas of the European Union: pandemic and climate	207
EWA ŁAŻNIEWSKA, DARIUSZ TROJSZCZAK, KHRYSTYNA PRYTULA	
Migration from Ukraine to EU Member States in the years 2014–2023	221
KLAUDIA GOŁĘBIEWSKA	
Alternatywa dla Niemiec: retoryka przeciwko migrantom jako zagrożenie dla demokracji w Niemczech	243

PETER IRABOR		
Odpowiedź Unii Europejskiej w sprawie dyrektywy powrotowej i umów o readmisji (RDRA) dotyczących nielegalnych migrantów z Nigerii	257	
JOANNA SKRZYPCZYŃSKA		
EU Trade Defence Instruments reform and its impact on EU antidumping policy against China	283	
IWETTA ANDRUSZKIEWICZ, NATALIA STRZEMKOWSKA		
Zasada równości i zakazu dyskryminacji w unijnych źródłach prawa a sytuacja kobiet w Afganistanie	295	
ZBIGNIEW CZACHÓR, ARKADIUSZ JAN SÓJKA		
Europejski program kosmiczny dla Arktyki	313	
KAMIL LATOS		
Strengthening the security of the Schengen area: The issue of large-scale information systems in the security policy of the European Union	325	
ARTUR NIEDŹWIECKI		
The Italian mafia organizations as non-state political actors	347	
SCIENTIFIC DEBUTS		
MICHAŁ REKOWSKI		
Konceptualizacja Europejskiej Autonomii Strategicznej	363	
ILONA POSELIUZHNA		
W kierunku polityzacji sztucznej inteligencji w Unii Europejskiej? Zewnętrzne wpływy i wewnętrzna dynamika	379	
MARHARYTA BLYZNIUK		
Non-bloc status in Ukraine's security policy – a forgotten concept?	393	
ASSESSMENTS AND DISCUSSIONS		
Józef M. Fiszer, Adrian Chojan (red.), <i>Stany Zjednoczone słabnącym hegemonem? Przejawy, przyczyny i skutki dla świata w XXI wieku</i> (JADWIGA KIWERSKA)		407
Marta Witkowska, Radosław Potorski, Danuta Kabat-Rudnicka, Karolina Boiret, <i>Dylematy systemowe Unii Europejskiej u zarania trzeciej dekady XXI w.</i> (AGNIESZKA BIELAWSKA)		410
Jaroslav Ušiak, Dávid Kollár (red.), <i>Security Forum 2022. Conference Proceedings From the 15th Annual International Scientific Conference, February 9th, 2022</i> (PAWEŁ MALENDOWICZ)		413
Piotr Idczak, Ida Musiałkowska, <i>Financial engineering in sustainable funding of urban development in the EU. Reflections on the JESSICA Initiative</i> (EWA MAŁUSZYŃSKA)		416
The authors of texts		419
Instructions for authors		427
List of reviewers in 2022		430